

MAT 2008 METRİK UZAYLAR FİNAL SORULARI

Ad-Soyad:.....

02.06.2008

No :.....

Soru 1) $X = \{x=(x_n) : x=(x_n) \text{ gerçel sayıların yakınsak dizisi}\}$ kümesi üzerinde

$$d(x,y) = \lim_{n \rightarrow \infty} |x_n - y_n|$$

fonksiyonunun metrik olup olmadığını araştırınız.

$d(x,y) = 0 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} |x_n - y_n| = 0$ 'dır, fakat bu eşitlik $x_n = y_n$ olmasını gerektirmez. Örneğin $x_n=1/2n$ ve $y_n=1/3n$ olarak alınrsa her iki dizi de yakınsaktır ve $\lim_{n \rightarrow \infty} |1/2n - 1/3n|=0$ 'dır.

Fakat bu iki dizi aynı dizi değildirler. M1, M3 ve M4 özelliklerinin de sağlandığı kolayca görülebilir. Dolayısıyla d bir yarı metriktir.

Soru 2) \mathbb{R} üzerindeki alışılmış metriğe göre sonlu ögeli her bir kümenin kapalı olduğunu gösteriniz.

$A = \{a_1, a_2, \dots, a_n\}$ olsun.

$a_1 < a_2 < \dots < a_n$ olduğunu varsayalım.

$$A' = (-\infty, a_1) \cup (a_1, a_2) \cup \dots \cup (a_{n-1}, a_n) \cup (a_n, \infty)$$

kümesi açıktır, dolayısıyla A kümesi kapalıdır.

Soru 3) Bir (X,d) metrik uzayında x_0 merkezli r yarıçaplı bir açık diskin (yuvarın) kapanışının x_0 merkezli r yarıçaplı kapalı disk (yuvar) olması gerekmediğine bir örnek veriniz.

Ayrık metrik uzayda x_0 merkezli 1 yarıçaplı bir açık disk, $D(x_0,1) = \{x \in X : d(x_0,x) < 1\} = \{x_0\}$ olup $\{x_0\}$ 'in kapanışı kendisidir, çünkü ayrık metrik uzayda her küme hem açık hem de kapalıdır. x_0 merkezli 1 yarıçaplı kapalı disk (yuvar) ise $\{x \in X : d(x_0,x) \leq 1\} = X$ 'dir. Bu iki küme birbirinden farklıdır.

Soru 4) (\mathbb{R},d) alışılmış metrik uzayının (\mathbb{N},d) alt metrik uzayında $B=\{x \in \mathbb{N} : 3 < x \leq 6\}$ kümesi açık mıdır? Açıklayınız. (\mathbb{N} = doğal sayılar kümesi)

$B=\{4,5,6\}$ olup $B = \mathbb{N} \cap (3,7)$ olarak yazılabileceğinden ve $(3,7)$ aralığı (\mathbb{R},d) alışılmış metrik uzayının açık bir kümesi olduğundan B kümesi (\mathbb{N},d) alt metrik uzayında açık bir kümedir.

Soru 5) (X,d) metrik uzayında yakınsak her bir dizinin bir tek limit noktası bulunduğunu gösteriniz.

Tersine (x_n) dizisinin a ve b gibi iki noktaya yakınsadığını varsayalım. Verilen $\forall \varepsilon > 0$ sayısına karşılık $\forall n \geq n_1$ için

$$d(x_n, a) < \frac{\varepsilon}{2} \text{ olacak biçimde bir } n_1 \text{ doğal sayısı ve}$$

$$\forall n \geq n_2 \text{ için } d(x_n, b) < \frac{\varepsilon}{2} \text{ olacak biçimde bir } n_2 \text{ doğal}$$

sayısı vardır. Eğer n_0 doğal sayısını $n_0 = \max\{n_1, n_2\}$ olarak seçersek $\forall n \geq n_0$ için

$$d(a,b) \leq d(a, x_n) + d(x_n, b) < \frac{\varepsilon}{2} + \frac{\varepsilon}{2} = \varepsilon$$

elde edilir. $\varepsilon > 0$ sayısı keyfi olduğundan $d(a,b) = 0$ ve dolayısıyla $a = b$ 'dir.

Not: Süre 60 dakikadır. Başarılar. **İNC**